

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool - Familia te EDEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9829

Instelling Vrije Kleuterschool - Familia

Directeur Ilse DEMARBAIX

Adres Pieter van Maldereplein 8 - 2650 EDEGEM

Telefoon 03-449.41.22

Fax 03-449.72.26

E-mail FAMILIAKS@telenet.be

Website www.familiaks.be

Bestuur van de instelling VZW KOR Edegem-Kontich-Mortsel

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3

Scholengemeenschap Prins Boudewijn

Adres Patronaatstraat 21 - 2650 EDEGEM

CLB Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied

Adres Edegemsestraat 36 - 2640 MORTSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-02-2013, 26-02-2013, 27-02-2013, 28-02-2013

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-02-2013

Datum bespreking verslag met de instelling 15-03-2013

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Liesbet Criel

Teamleden Patrick Durieux

Deskundige(n) behorend tot de nihil

administratie

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Nederlands	9
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	13
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	14
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	15
4.1 Professionalisering	15
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	15
4.2 Welzijn	15
4.3 Begeleiding	16
4.3.1 Leerbegeleiding	16
4.4 Evaluatie	17
4.4.1 Evaluatiepraktijk	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	20
6.1 Wat doet de school goed?	20
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
6.3 Wat moet de school verbeteren?	21
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	22
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	22
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	22

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De inspectie gaat na of de school voldoende onderwijskwaliteit realiseert, door middel van een gedifferentieerde doorlichting. Zo stonden in deze school de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de focus. Deskundigheidsbevordering, leerbegeleiding, evaluatiepraktijk, welzijnsbeleid en algemeen beleid waren ook voorwerp van onderzoek.

Deze autonome kleuterschool bestaat uit drie vestigingsplaatsen. Op deze drie locaties wordt ook lager onderwijs aangeboden. De materiële accommodatie voldoet, maar in de administratieve vestigingsplaats Pieter van Maldereplein 8 (V1) en vooral in de vestigingsplaats Ir. Haesaertslaan 4 (V2) zijn er tekorten op vlak van de brandveiligheid. In de vestigingsplaats Renaat de Rudderlaan 35 (V3) is er lokalennood. Daar zijn er concrete plannen om de materiële infrastructuur uit te breiden met containerklassen. Deze uitbreiding laat echter op zich wachten.

De school beschikt over een ervaren directeur en de meeste leraren hebben ervaring in hun actuele onderwijsopdracht. Dit schooljaar werden een nieuwe zorgcoördinator en een 'muzejuif' aangesteld. De leerlingenpopulatie bestaat hoofdzakelijk uit kinderen van de eigen gemeente vanuit alle sociaal-culturele milieus. Een betekenisvol aantal kinderen heeft een andere thuistaal dan het Nederlands.

De school wil haar maatschappelijke opdracht verwezenlijken. Ze heeft een beeld van de schoolloopbaan van haar kinderen. Doorgaans stromen alle zesjarigen door naar het eerste leerjaar. De school beschikt over nagenoeg geen outputgegevens. De laatste jaren werd de tevredenheid van ouders, van leraren en van kinderen niet onderzocht.

De school gebruikt als referentiekader een koepelgebonden document, dat de ontwikkeling van de kinderen centraal stelt. Sinds kort is aanvullend het leerplan meer richtinggevend voor het onderwijsaanbod.

Leraren werken planmatig. De thema's volgen over het algemeen de jaarkring en sluiten daardoor meestal goed aan bij de leef- en ervaringswereld van de kinderen. Soms zijn er ook onderwerpen, die ver van de kinderlijke belevingswereld en van hun interesse liggen. De schriftelijke (thema)voorbereiding van de opvoedende activiteiten is een troef. De inhoudelijke invulling van de thema's over de groepen heen is nog te weinig gegradeerd. Zowel het taal- als het wereldoriënterende aanbod is geconcentreerd rond het klasthema, waarbij soms een belevende waarneming of een uitstap het uitgangspunt is.

Het team heeft weinig zicht op de totaliteit van de beoogde onderwijsdoelen en beschikt over weinig outputgegevens waarmee ze kan aantonen dat ze de onderwijsdoelen in voldoende mate nastreeft. Een gerichte evaluatie van de geselecteerde doelen in relatie tot het onderwijsaanbod ontbreekt.

Wat wereldoriëntatie betreft, werken de leraren vanuit de geest van het leerplan. De kleuters krijgen kansen om de hen omringende wereld te verkennen en te begrijpen. De meeste domeinen komen voldoende geïntegreerd aan bod in de planning, bij de uitwerking van de thema's en tijdens de dagelijks weerkerende bezigheden. Het domein 'techniek' komt soms in de verdrukking.

Wat Nederlands betreft, is het geen cultuur dat leraren een gevarieerde streefwoordenschat expliciet plannen. Leraren hebben weinig zicht op de fasen van het taalverwervingsproces en op de mogelijke consequenties daarvan voor de pedagogisch-didactische praktijk. Daardoor laten ze waardevolle kansen liggen om een rijke taalleeromgeving te creëren met bijzondere aandacht voor functionele taalbeheersing en expliciete woordenschatverwerving. Bovendien is de talige verrijking van de spelwerkhoeven te beperkt en wordt er sterk gefocust op het schoolse formele leren. De taalontwikkeling wordt te weinig systematisch opgevolgd en de begeleiding van de taalzwakke kinderen getuigt van een weinig deskundige en planmatige aanpak.

De school heeft nog geen expliciete visie op deskundigheidsbevordering ontwikkeld. Ze inventariseert recentelijk wel de geplande nascholingsinitiatieven in een nascholingsplan, waarbij de samenhang tussen prioriteiten en vormingsacties duidelijk is. De ondersteuning bestaat uit diverse interne en externe mogelijkheden tot professionele ontwikkeling, waaraan zowel in teamverband als individueel wordt geparticipeerd. Het is nog geen cultuur om systematisch de doeltreffendheid van de diverse professionaliseringsinitiatieven na te gaan en om het nascholingsbeleid met het hele team te evalueren. Er is nood aan meer formeel overleg over de leeftijdsgroepen heen om het leren van en met elkaar te verhogen en om een gelijkgerichte pedagogisch-didactische aanpak te bevorderen.

De school heeft haar zorgbeleid geëxpliciteerd in haar schoolwerkplan. Ze wil aan de ontplooiing van elk kind werken vanuit de pedagogie van de hoop. Deze visie wordt gedragen door het hele team en de leerbegeleiding verloopt in grote mate doelgericht. Conform het pedagogische project hecht de school veel belang aan het welbevinden van het kind als voorwaarde tot fundamenteel leren.

De school bouwde een functionele zorgstructuur uit waarvan het zorgteam de motor is. Groepsleraren nemen de 'brede basiszorg' en de 'verhoogde zorg' voor hun rekening. De recentelijk aangestelde zorgcoördinator staat in voor de 'uitbreiding van zorg'. De coördinatie van de zorgwerking op leerling-, leraar- en op schoolniveau is groeiende en geeft blijk van een kwalitatieve aanpak.

Het detecteren, signaleren en bespreken van problemen verlopen volgens een goed uitgetekende procedure. Leraren doen enige inspanningen om kinderen met ontwikkelingsachterstand bij te werken.

Doelen op langere termijn en een zekere systematiek in de zorgverbredende begeleiding ontbreken.

Daarentegen vertonen de zorginterventies door de zorgcoördinator wel sporen van handelingsgericht werken. Groepsleraren, die vooral de zorgverbredende interventies op zich nemen, hebben behoefte aan meer inhoudelijke ondersteuning om de zorgverbredende expertise te verruimen.

Conform het pedagogische project betreft de school de ouders bij de leerbegeleiding. Ze beoogt een laagdrempelige instelling en zorgt voor een goede communicatie met de ouders. Het zorgteam evalueert geregeld de effecten van de zorgverbredende werking en gaat op die manier de doeltreffendheid na. Het team is op vlak van leerbegeleiding duidelijk in beweging.

De school heeft nog geen specifieke visie op evaluatie ontwikkeld. De evaluatie wordt wel op een uniforme manier in praktijk gebracht. De school stelt haar evaluatiepraktijk geregeld in vraag en gaat op die manier haar doeltreffendheid na. Ook op het vlak van evaluatiepraktijk is de school volop in ontwikkeling. Ze staat open voor suggesties om de observatie en de opvolging van de kinderen te optimaliseren.

Het interne leiderschap wordt waargenomen door de directeur, de zorgcoördinator en door de 'muzejuf'. De leraren, het administratief en onderhoudspersoneel helpen mee de schoolwerking dragen. De leiding voert een humanitair management, dat gericht is op het welbevinden van alle actoren, op de bevordering van goede interpersoonlijke relaties en op een collegiaal team. Ze is echter minder aanwezig op de vestigingsplaatsen Ir. Haesaertsstraat 4 (V2) en Renaat de Rudderstraat 35 (V3).

Er wordt slechts in aanzet een effectief personeelsbeleid gevoerd. Klascontacten en ondersteunende klasbezoeken komen soms aan bod, maar de systematische opvolging van het onderwijskundige handelen van beginnende en ervaren leraren is te beperkt.

De school besteedt de laatste jaren meer aandacht aan visieontwikkeling. Toch leeft niet altijd een gelijkgerichte zienswijze op bepaalde aspecten van het school- en klasleven.

De leiding voert een democratisch beleid, biedt ruimte tot inspraak en tot een participatieve besluitvorming.

De kwaliteitszorg is beperkt. Gezamenlijk evalueren, analyseren en kritisch reflecteren op teamniveau zijn nog geen cultuur. De vernieuwingsvelden worden vaak weinig doelgericht en planmatig uitgewerkt, wat het nagaan van de effectiviteit bemoeilijkt.

De SES-lestijden (sociaal-economisch statuut) worden geïntegreerd angewend. De school heeft nog geen specifiek beleid ontwikkeld om via de SES-lestijden het gelijkeonderwijskansenbeleid te optimaliseren.

De doorlichting leert dat deze autonome kleuterschool zorgt voor een warm schoolklimaat en dat ze bijzondere aandacht besteedt aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen. Ze beschikt over een enthousiast team dat getuigt van inzet en engagement. De school geeft voldoende kansen om de wereldoriënterende ontwikkeling te bevorderen. Ze komt er echter nog niet toe om de ontwikkelingsdoelen van Nederlands ontwikkelingsgericht na te streven. Dat resulteert in een beperkt gunstig advies.

De inspectie gelooft in de verdere ontwikkeling van de school en in de inzet van alle participanten. Ze biedt haar de mogelijkheid om als gemeenschap verder te groeien in verbondenheid, conform haar pedagogische project.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft in onvoldoende mate de ontwikkelingsdoelen van Nederlands na. Het onderwijsleeraanbod is te weinig gegradeerd en minder gericht op functionele taalbeheersing en expliciete woordenschatverwerving. Bovendien is de talige verrijking van de speelwerkhoeven te beperkt en wordt er sterk gefocust op het schoolse formele leren. Ten slotte wordt de taalontwikkeling te weinig systematisch opgevolgd en getuigt de begeleiding van de taalachterblijvende kinderen van een weinig deskundige en planmatige aanpak.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie na. De kleuters krijgen kansen om de hen omringende wereld te verkennen en te begrijpen. De meeste domeinen komen voldoende geïntegreerd aan bod in de planning, bij de uitwerking van de thema's en tijdens de dagelijks weerkerende bezigheden.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en Nederlands

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leraren gebruiken als referentiekader een koepelgebonden document, dat de ontwikkeling van de kinderen centraal stelt. Sinds kort is aanvullend het leerplan meer richtinggevend voor het aanbod. Leraren hebben weinig zicht op de fasen van het taalverwervingsproces en op de mogelijke consequenties daarvan voor de pedagogisch-didactische praktijk. Daardoor laten ze waardevolle kansen liggen om een rijke taalleeromgeving te creëren met bijzondere aandacht voor functionele taalbeheersing en expliciete woordenschatverwerving. Wat wereldoriëntatie betreft, werken de leraren vanuit de geest van het leerplan. Leraren bieden voldoende mogelijkheden aan de kleuters om de hen omringende wereld te verkennen en te begrijpen.

Leraren werken planmatig. Ze beschikken over een langetermijnplanning, waarin er ook ruimte is voor onderwerpen die kinderen aanbrengen. De thema's volgen over het algemeen de jaarkring en sluiten daardoor meestal goed aan bij de leef- en ervaringswereld van de kinderen. Soms zijn er ook onderwerpen, die ver van de kinderlijke belevingswereld en van hun interesse liggen.

Leraren maken een uitgebreide themavoorbereiding. Hierover werden schoolafspraken gemaakt. Het is een gewoonte dat leraren uitgaan van de basisvraag 'Wat wil ik dat mijn kleuters onthouden voor het leven?' en van dominante themadoelen. Deze doelstellingen focussen doorgaans op ontwikkelingsaspecten uit meerdere ontwikkelingsdomeinen. Daarbij streven leraren vooral ontwikkelingsaspecten van de zintuiglijke en denkontwikkeling na. Ontwikkelingsaspecten uit het ontwikkelingsdomein 'taalontwikkeling' komen verhoudingsgewijs minder als dominante themadoelen aan bod. De geplande activiteiten worden gerubriceerd volgens de vier ervaringsituaties. Voor de uitwerking van de onderwerpen doen leraren een beroep op de eigen ervaring en op diverse informatiebronnen. De inbreng van de kinderen bij de

voorbereiding en de uitwerking van de thema's is vooral in de groepen van de oudste kleuters een verworvenheid. Het is geen cultuur dat leraren een gevarieerde streefwoordenschat expliciet plannen. In hun kortetermijnplanning formuleren leraren ontwikkelingsaspecten en sommige ook leerplandoelen. Sommige beogen meerdere ontwikkelingsdomeinen binnen één activiteit. Concrete operationele activiteitsdoelen worden zelden geformuleerd, wat de evaluatie van de opvoedende activiteiten bemoeilijkt. Het is nog geen traditie om gedifferentieerde doelen te expliciteren, zelfs niet in de combinatiegroepen. Bij de dagelijks weerkerende activiteiten verwijzen leraren naar fiches met een inventaris van ontwikkelingsaspecten. Leraren bewaken de ontwikkelingsaspecten per thema. Ze beschikken echter niet over een systeem om een zicht te krijgen op de totaliteit van de beoogde leerplandoelen.

De (taal)activiteiten houden verband met het thema. Ze worden veelal klassikaal georganiseerd. Vertellen, voorlezen, prentlezen, versjes zeggen en 'tik-tak' komen regelmatig voor. In een aantal groepen worden dramatiseren, poppenkastspel en articulatiespellen te weinig opgezet. Het talige aanbod is te weinig gericht op expliciete verwerving van functionele thema- en schooltaal. Kleuters krijgen kansen om op een natuurlijke wijze hun spreek- en luistervaardigheden te ontwikkelen tijdens ontvangst- en kringmomenten. Kleuters mogen in meerdere groepen digitale prentenboeken bekijken en verhalen (her)beluisteren in de luisterhoek. Daarbij staat vooral het genieten van het verhaal centraal. Daarenboven krijgen speelse activiteiten, die taal uitlokken en aanleiding geven tot motiverend taalgebruik, minder kansen. Daardoor is de beschikbare tijd voor actief taalgebruik en talige interactie beperkt, wat het gericht nastreven van de onderwijsdoelen voor het domein 'spreken' in het gedrang brengt.

Het creëren van 'taalruimte' is in beperkte mate aan de orde, voornamelijk door de gesloten vraagstelling en door het eenzijdige vraag- en antwoordspel. Enkele leraren geven kinderen uitdrukkelijk feedback, en verbeteren en bevestigen (taalwakke) kleuters. Anderen maken daarvan weinig gebruik.

Het stimuleren van de 'ontluikende geletterdheid' is sterk leraarafhankelijk. Het is voor meerdere leraren onduidelijk wat dit begrip inhoudt. Veelal wordt dit eng benaderd tot 'het onderscheiden van lettertekens van andere tekens'. De taalactiviteiten hebben in meerdere groepen een te sterke cognitieve inslag, die ontaardt in een formele schoolse aanpak.

In meerdere groepen wordt bij de keuze van prentenboeken of verhalen nog te weinig rekening gehouden met het (taal)ontwikkelingsniveau van de kinderen. De kalenders en het takenbord bieden mogelijkheden om visuele boodschappen te interpreteren en er gepast op te reageren. Kleuters worden geconfronteerd met representaties van de werkelijkheid in de vorm van foto's, tekeningen en pictografische voorstellingen. Hoewel de leraren daarover overleg pleegden, steekt er in deze voorstellingen nog te weinig gradatie naar geleidelijke abstrahering. Dat is voornamelijk het geval in de administratieve en de derde vestigingsplaats.

Het gericht stimuleren van het fonologische bewustzijn op een speelse manier in betekenisvolle activiteiten kan ook aan belang winnen.

De school besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van de schrijfmotoriek. Daarvoor wordt onder meer een specifieke methodiek gebruikt.

Wereldoriëntatie krijgt vooral kansen vanuit de uitgewerkte thema's. De leraren streven naar diversiteit in de aangebrachte onderwerpen. De planningsdocumenten tonen aan dat de kinderen doorgaans een evenwichtig en gevarieerd aanbod krijgen. Vooral de domeinen 'mens', 'maatschappij' en 'natuur' krijgen een sterke klemtoon. Kleuters kunnen hun gevoelens uitdrukken via taal, beeld en beweging. Klasafspraken stimuleren een positief spel- en werkgedrag.

Conform het pedagogische project focussen meerdere thema's op het domein 'natuur'. Zowel de levende als de niet-levende natuur komen daarbij aan bod. De kinderen mogen op actieve wijze de hen omringende natuur onderzoeken. Daarbij worden de verschillende zintuigen aangesproken. De dagelijkse weerswaarnemingen krijgen een plaats in de klaswerking. De weerkalender is echter niet altijd afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de groep.

Personen tekenen en schilderen, bewegings- en oriëntatiespelletjes dragen bij tot het domein 'ruimte'. In meerdere groepen zijn in de speelwerkhoecken structuren aangebracht, die het opruimen en de zelfstandigheid bij de kleuters stimuleren. De jongere kinderen beschikken doorgaans over voldoende bewegingsmogelijkheden onder meer door de ruime bewegingshoek.

Het domein 'tijd' krijgt zijn plaats door het dagelijkse gebruik van kalenders. De week-, de dag- en de maandkalender zijn in meerdere groepen niet aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Het domein 'techniek' komt enigszins aan bod in kook- en beeldende activiteiten. Tijdens het hoekenwerk krijgen kinderen de mogelijkheid om in de bouw-, constructie- en timmerhoek te werken. De nieuwe leerplandoelen, waarbij het probleemoplossend denken expliciet wordt nagestreefd, worden niet ten volle in praktijk gebracht. Zo worden stappenplannen, die gericht zijn op het maken van een eenvoudig technisch systeem, weinig gebruikt. In sommige groepen krijgen kleuters wel exploratie- en experimenteeransen bij het werken met experimenteertafels en ontdekdozen.

Zowel het taal- als het wereldoriënterende aanbod is geconcentreerd rond het klasthema, waarbij soms een (belevende) waarneming of een uitstap het uitgangspunt is. De inhoudelijke invulling van de thema's over de groepen heen is nog te weinig gegradeerd. Zo hebben leraren weinig zicht op het (taal)aanbod in de andere leeftijdsgroepen, zodat continuïteit en gradatie over de leeftijdsgroepen heen niet zijn verzekerd.

Leraren hebben verhoogde aandacht voor de ontwikkelingsaspecten die deel uitmaken van 'positieve ingesteldheid'. Ze creëren voor deze aspecten specifieke ervaringssituaties en beklemtonen samenhang, wat leidt tot 'verbondenheid' waarvoor het pedagogische project pleit. Bij de uitwerking van de thema's worden zowel de motorische, de cognitieve als de dynamisch-affectieve component aangesproken. Tijdens de meeste bijgewoende activiteiten focuste het keuzeaanbod vooral op de cognitieve en de motorische en in mindere mate op de dynamisch-affectieve component. Veelal maakten de huis-, de verkleed- en de poppenhoek minder deel uit van de keuzemogelijkheden.

De geobserveerde activiteiten verliepen meestal klassikaal en duurden vaak te lang. Leraren hielden daarbij te weinig rekening met de spanningsboog van jonge kinderen. Tijdens de begeleide taalactiviteiten was er soms onvoldoende aandacht voor de drie-eenheid 'doen-denken-praten' en voor het bevattingsvermogen van de kinderen. Bovendien stak weinig differentiatie in het talige aanbod. Vooral bij de oudste kleuters kregen de bijgewoonde activiteiten een te sterke cognitieve inslag, waardoor het aanbod voor meerdere kinderen te moeilijk was en de betrokkenheid vrij vlug wegebde.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

In sommige groepen wordt de onderwijstijd minder efficiënt aangewend. Dat is het geval als bij de oudste kinderen het eet- en drinkmoment als routineactiviteit teveel tijd in beslag neemt.

Leraren getuigen van een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl en doen een inspanning om Standaardnederlands te gebruiken. Bij meerdere valt echter de gesloten vraagstelling, het overdadige gebruik van verkleinwoorden en het dialectische taalgebruik op. Verder bevordert de pedagogische echo, waarbij de leraar het antwoord van het kind herhaalt, geenszins de luisterhouding. Bovendien zijn het zichzelf 'juf' noemen en de kinderen aanspreken met een troetelnaam geen signalen van 'echtheid', als element van een pedagogische grondhouding.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuterafdeling beschikt over eigentijds meubilair en over voldoende ontwikkelingsmateriaal. Naar verluidt, is het spelaanbod in sommige groepen grotendeels eigendom van de leraar. Meerdere speelwerkhoecken worden doorgaans verrijkt vanuit het thema. In de meeste groepen zijn er een boeken-, een luister- en een computerhoek. De inrichting van de boekenhoek is niet altijd functioneel. Verder zijn de boeken vaak niet uitnodigend opgesteld. Ten slotte is het aanbod in meerdere groepen weinig gevarieerd en beperkt het zich meestal tot kijkboeken. Andere, zoals doe-, voel-, trek-, speel- en zelfgemaakte boeken komen minder voor. Bij de jongste kinderen zijn er doorgaans een 'familiemuur' en een ruime bewegingshoek. Alle groepen beschikken over een veelheid aan materialen om de fijne motoriek te stimuleren. Illustratief is de 'schrijftafel met zand'.

Infrastructuur

De klaslokalen zijn over het algemeen voldoende ruim voor het aantal kinderen. De meeste ruimtes zijn geen echte 'hoekenklassen'. De speelwerkhoecken zijn vaak weinig afgebakend, zodat kinderen er zich niet in kunnen terugtrekken om geconcentreerd hun spel- en werkopdrachten uit te voeren.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De school beschikt over weinig aanvaardbare outputgegevens waarmee ze kan aantonen dat ze de onderwijsdoelen in voldoende mate nastreeft. Een gerichte evaluatie van de geselecteerde doelen in relatie tot het onderwijsaanbod ontbreekt. Leraren evalueren en volgen de ontwikkeling van de kleuters op aan de hand van losse observaties en van een nieuw schooleigen kleutervolginstrument. Ze observeren de kinderen en interpreteren hun observaties vanuit eigen perceptie. Ze beschikken niet over gemeenschappelijke criteria om de verschillende ontwikkelingsdomeinen doelgericht te screenen. Het taalvaardigheidsniveau van de kinderen wordt slechts fragmentarisch in beeld gebracht. Het is de gewoonte dat leraren de uitwerking van de thema's evalueren en hun reflecties schriftelijk vastleggen met de bedoeling hun pedagogisch-didactische aanpak te optimaliseren. Zelden zijn deze reflecties gericht op het bijsturen van talige activiteiten.

Begeleiding Leraren hebben een algemeen beeld over de taalontwikkeling en de wereldoriënterende verworvenheden van de kinderen vanuit het overgangsgesprek en het kindvolginstrument.

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Wat de leerbegeleiding betreft, krijgen de kinderen additionele hulp door de groepsleraren tijdens de activiteiten. In de planningsdocumenten van deze leraren zijn weinig sporen van 'verhoogde van zorg' terug te vinden. De binnenklasdifferentiatie verloopt weinig doelgericht en zorgverbredende interventies gebeuren over het algemeen intuïtief, weinig deskundig en niet systematisch. Er wordt zelden aan pre- en reteaching gedaan. De (groeierende) heterogeniteit in de populatie van deze school noodzaakt echter een specifieke begeleiding op dat vlak.

Professionalisering Leraren getuigen van inzet, enthousiasme en engagement. In het kader van haar ontwikkeling focuste de school op het gebruik van (digitale) prentenboeken. Ze beschikt over recente praktijkgerichte informatiebronnen en sinds dit schooljaar doet ze aan leerplanstudie. Een beperkt aantal leraren schoolde zich de laatste jaren bij over 'taalstimulerende werkvormen'. Deze bijscholing verhoogt het individuele onderwijskundige handelen, maar de opgedane expertise stroomt weinig door in de praktijk van de andere leraren. Leraren hebben nood aan momenten om te leren van en met elkaar om vanuit een gelijkgerichte benadering kwaliteitsvol taalonderwijs te realiseren.

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

Motivering

De school heeft nog geen expliciete schoolvisie op deskundigheidsbevordering ontwikkeld. Ze inventariseert recentelijk wel de geplande nascholingsinitiatieven in een nascholingsplan, waarbij de samenhang tussen prioriteiten en vormingsacties duidelijk is. Ze heeft echter nog niet de gewoonte om de vernieuwingsvelden doelgericht en trajectmatig uit te werken. Het aantal prioriteiten is vaak uitgebreid en verscheiden, zodat de implementatie ervan bemoeilijkt wordt. Dit schooljaar staan het leergebied 'muzische vorming', het optimaliseren van de zorgwerking en het verrijken van de spelwerkhoeven in de vernieuwingsfocus.

De ondersteuning bestaat uit diverse interne en externe mogelijkheden tot professionele ontwikkeling, waaraan zowel in teamverband als individueel wordt geparticipeerd. De personeelsvergaderingen met onderwijskundige onderwerpen zijn doorgaans inzichtverruimend. Met ondersteuning van de onderwijsbegeleidingsdienst heeft de school de laatste jaren ingezet op goed kleuteronderwijs, wat resulteerde in een uniforme planning. Daarnaast bieden ook de werkgroepen over de vestigingsplaatsen heen en de door de leraren georganiseerde 'onderonsjes' kansen tot collegiale consultatie. De teamgerichte studiedagen verrijken over het algemeen de onderwijservaring. Sommige leraren integreren deze vernieuwingsinhouden in hun praktijk, terwijl dat bij anderen veel minder het geval is. Leraren volgen op basis van eigen interesse individuele nascholingssessies over uiteenlopende onderwerpen. Hoewel de multiplicatie van deze nascholingsinhouden gebeurt via de personeelsvergadering, blijft het effect ervan vrij gering. Dat resulteert in een diversiteit in onderwijskundige aanpak. Er is nood aan meer formeel overleg over de leeftijdsgroepen heen om het leren van en met elkaar te verhogen en om een gelijkgerichte benadering ten aanzien van meerdere aspecten van het schoolleven te bevorderen. Bovendien is het nog geen traditie dat leraren hospiteren.

Leraren evalueren geregeld informeel de nascholing. Het is nog geen cultuur om systematisch de doeltreffendheid van de diverse professionaliseringsinitiatieven na te gaan en om het nascholingsbeleid met het hele team te evalueren.

Leraren zijn vernieuwings- en veranderingsbereid en willen zich op diverse vlakken ontwikkelen. Zo zijn er enige sporen op de klasvloer terug te vinden van onder meer de talige werkvorm 'tik-tak'. Het effect van bepaalde bijscholingsinitiatieven is leraarafhankelijk, met een verscheidenheid aan opvattingen en een wisselend beeld in het onderwijskundige handelen tot gevolg.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Begeleiding

4.3.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school heeft haar zorgbeleid geëxpliciteerd in haar schoolwerkplan. Daarin stelt ze de uniciteit van elk kind centraal. Ze wil aan de ontplooiing van elk kind werken vanuit de pedagogie van de hoop, die gelooft in de groeikansen van elk kind. Om zoveel mogelijk rekening te houden met de eigenheid van elk kind, wil de school niet enkel kinderen met ontwikkelingsachterstand helpen, maar ook die met ontwikkelingsvoorsprong optimale kansen geven. Deze visie wordt gedragen door het hele team en de leerbegeleiding verloopt in grote mate doelgericht. In het zorgbeleid heeft de school deze krachtlijnen geconcretiseerd in een zorgcontinuüm, die de verschillende fasen van de leerbegeleiding aangeeft. Bij zorgverbredende interventies zijn echter zelden concrete doelen gepland.

De school bouwde een functionele zorgstructuur uit waarvan het zorgteam, bestaande uit de directeur en de zorgcoördinator, de motor is. Een duidelijke taakverdeling stuurt de zorginitiatieven. Groepsleraren nemen de eerste twee zorgniveaus voor hun rekening, met name de 'brede basiszorg' en de 'verhoogde zorg'. De recentelijk aangestelde zorgcoördinator staat in voor de 'uitbreiding van zorg'. De coördinatie van de zorgwerking op leerling-, leraar- en op schoolniveau is groeiende en geeft blijk van een kwalitatieve aanpak.

De school streeft een zorgbrede aanpak na. Daarbij fungeert de titularis als spilfiguur. Op basis van observatie, van intern en van multidisciplinair overleg zet de school differentiatiemomenten op. Het detecteren, signaleren en bespreken van problemen verlopen volgens een goed uitgetekende procedure. Leraren doen enige inspanningen om kinderen met ontwikkelingsachterstand bij te werken. Deze remediërende interventies zijn vaak gericht op splintervaardigheden en te weinig op ontwikkelingsaspecten die leraren als doel beogen. Bovendien ontbreken doelen op langere termijn en een zekere systematiek in de zorgverbredende begeleiding. Zorginterventies door de zorgcoördinator daarentegen vertonen wel sporen van handelingsgericht werken en verlopen vrij systematisch aan de hand van een handelingsplan, waarin concrete doelen op langere termijn zijn opgenomen.

Conform het pedagogische project hecht de school veel belang aan het welbevinden van het kind als voorwaarde tot fundamenteel leren. Daartoe screent ze tweemaal per schooljaar alle ontwikkelingsaspecten van positieve ingesteldheid. Het ontbreken van een leeftijdsgebonden normering brengt echter een objectieve beoordeling in het gedrang.

De school heeft bijzondere zorg voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Conform het pedagogische project wil ze opvoeden tot relatiebekwaamheid en wil ze sociale vaardigheden bijbrengen. Kinderen met sociaal-emotionele problemen worden extra begeleid door de zorgcoördinator.

Conform de schoolvisie getuigen leraren van een ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl, die gekenmerkt is door respect en waardering. Tijdens de klasobservaties waren de kinderen meestal gemotiveerd en actief bezig tijdens de keuzeactiviteiten. In meerdere groepen liepen de klassikale momenten te lang uit, waardoor de kinderlijke betrokkenheid wegebde. Deze leraren hielden daarbij te weinig rekening met de beperkte spanningsboog van jonge kinderen. Bovendien was het aanbod niet altijd afgestemd op hun ontwikkelingsniveau.

De school maakt werk van de schoolloopbaanbegeleiding van haar kinderen. Dat komt vooral tot uiting bij de overgang naar het lager onderwijs. Integratieactiviteiten tussen de oudste kleuters en het eerste leerjaar geven aanleiding tot een verlaagde drempel bij de overstap. Deze groepsleraren stemmen ook bepaalde materialen op elkaar af.

Enkele kinderen krijgen momenteel gon-begeleiding (geïntegreerd onderwijs). Deze additionele hulp is voldoende geïntegreerd in de algemene zorgwerking van de school.

Conform het pedagogische project betreft de school de ouders bij de leerbegeleiding. Ze beoogt een laagdrempelige instelling en zorgt voor een goede communicatie met de ouders. Die worden degelijk

geconsulteerd en geïnformeerd.

De school ervaart de ondersteuning van het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) als een meerwaarde voor de zorgwerking. De samenwerking met andere schoolondersteunende instanties verloopt vlot.

Het zorgteam evalueert geregeld de effecten van de zorgverbredende werking en gaat op die manier de doeltreffendheid na. Deze evaluaties hebben vooral plaats op de wekelijkse zorgbijeenkomsten en op het interne en multidisciplinaire overleg.

De school is op vlak van leerbegeleiding in beweging. Leraren zijn bereid om zich verder te ontwikkelen. Het interne en multidisciplinaire overleg bieden kansen om de zorgverbredende deskundigheid te verhogen en om te leren van en met elkaar. Groepsleraren, die vooral de zorgverbredende interventies op zich nemen, hebben nood aan meer inhoudelijke ondersteuning om de zorgverbredende expertise te verruimen.

Het zorgteam participeert geregeld aan bijscholing en zet zich in om zorgverbredende inzichten bij leraren te bevorderen. Zo staat dit schooljaar het implementeren van het vernieuwde zorgvademecum centraal en handelt de volgende studiedag over moeilijke oudergesprekken.

De school beschikt over weinig achtergrondinformatie in verband met de aanpak van ontwikkelingsproblemen en over weinig praktijkgerichte bronnen om kinderen ontwikkelingsgericht bij te werken.

4.4 Evaluatie

4.4.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

De school heeft nog geen specifieke visie op evaluatie ontwikkeld. In haar zorgbeleid maakt ze wel melding van het belang van het observeren om de ontwikkeling van de kinderen in beeld te brengen en op te volgen. De doelgerichtheid is daarin in zekere mate aangegeven. De leraren onderschrijven deze optie. De evaluatiepraktijk is gericht op de ontwikkeling van het individuele kind en in zekere mate ook op het bijsturen van het onderwijskundige handelen van de leraren.

Wat de ondersteuning betreft, wordt de evaluatie op een uniforme manier in praktijk gebracht. Leraren geven regelmatig mondelinge waarderende feedback op het kindgedrag.

Om een zicht te krijgen op de ontwikkeling van de kinderen, gebruikt de school vormen van zachte evaluatie. Het is geen traditie om harde evaluatie aan te wenden om een genuanceerd beeld te krijgen van de ontwikkeling van vertraagde of anderstalige kinderen. Leraren hebben daardoor weinig zicht op de evolutie van deze kinderen.

Leraren volgen de ontwikkeling van de kinderen op door de kindtekening en dagelijkse observaties. Ze screenen ook geregeld de positieve ingesteldheid. De observaties zijn vaak gericht op splintervaardigheden en focussen te weinig op beoogde ontwikkelingsaspecten, die leraren als doelen formuleren. Bovendien zijn ze vaak weinig afgestemd op de screening in het kindvolginstrument. De kindtekening (proef van Goodenough) wordt niet verwerkt, zodat deze evaluatievorm weinig meerwaarde biedt. De school is nog niet toe aan alternatieve evaluatievormen, zoals portfolio.

De observaties door de groepsleraar of de zorgcoördinator bepalen doorgaans de zorgverbredende maatregelen.

Om de evolutie van de kinderen over de groepen heen vast te stellen, gebruiken leraren een schoolspecifiek kindvolginstrument, dat de ontwikkeling van tien ontwikkelingsdomeinen bevat.

De beoordeling berust meestal op de perceptie van de leraren. De school beschikt niet over gezamenlijke criteria om de ontwikkelingsdomeinen gelijkgericht te evalueren.

De evaluatie focust op het leerproces van de kinderen, maar ook op het onderwijskundige handelen van de leraren. Zo is het de gewoonte dat leraren de uitwerking van de thema's evalueren en deze reflecties

schriftelijk vastleggen met de bedoeling hun pedagogisch-didactische aanpak te optimaliseren.

De school stelt haar evaluatiepraktijk geregeld in vraag en gaat op die manier haar doeltreffendheid na. Zo werd recentelijk een nieuw kindvolginstrument ingevoerd, dat een meer ontwikkelingsgerichte opvolging van kernkwaliteiten beoogt.

Ook op het vlak van evaluatiepraktijk is de school volop in ontwikkeling. Ze staat open voor suggesties van de onderwijsbegeleidingsdienst en van andere externen om de observatie en de opvolging van de kinderen te optimaliseren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het interne leiderschap wordt waargenomen door de directeur, de zorgcoördinator en door de 'muzejuf'. De schoolleider is verantwoordelijk voor de organisatie, voor het materiële en financiële beheer en voor het personeelsbeleid. De zorgcoördinator behartigt de zorgwerking en de 'muzejuf' ondersteunt de leraren bij het implementeren van het leerplan muzische opvoeding.

De leraren, het administratief en onderhoudspersoneel helpen mee de schoolwerking dragen.

De leiding voert een humanitair management, dat gericht is op het welbevinden van alle actoren, op de bevordering van goede interpersoonlijke relaties en op een collegiaal team. Ze gaat zorgzaam om met de kinderen, het personeel en de ouders. Dat resulteert in een warm schoolklimaat. Ze vertrouwt sterk op het engagement en de inzet van zorgcoördinator, de 'muzejuf' en de andere teamleden. Ze is echter minder aanwezig op de vestigingsplaatsen Ir. Haesaertsiaan 4 (V2) en Renaat de Rudderlaan 35 (V3).

Er wordt slechts in aanzet een effectief personeelsbeleid gevoerd. Er is een onthaalprocedure voor beginnende leraren en de parallelcollega zorgt voor ondersteuning. De leiding neemt de coaching van de nieuwe zorgcoördinator en 'muzejuf' voor haar rekening. Klascontacten en ondersteunende klasbezoeken komen soms aan bod, maar de systematische opvolging van het onderwijskundige handelen van beginnende en ervaren leraren is te beperkt.

De school besteedt de laatste jaren meer aandacht aan visieontwikkeling. Toch leeft niet altijd een gelijkgerichte zienswijze op bepaalde aspecten van het school- en klasleven. Leraren werken vooral vanuit eigen opvattingen en vertonen daardoor een zekere 'eilandenmentaliteit'.

De leiding voert een democratisch beleid met een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel bij de andere teamleden tot gevolg. Zij biedt ruimte tot inspraak en tot een participatieve besluitvorming.

De kwaliteitszorg is beperkt. De school beschikt over nagenoeg geen outputgegevens. De laatste jaren werd de tevredenheid van ouders, van leraren en van kinderen niet onderzocht. Gezamenlijk evalueren, analyseren en kritisch reflecteren op teamniveau zijn nog geen cultuur. De vernieuwingsvelden worden vaak weinig doelgericht en planmatig uitgewerkt, wat het nagaan van de effectiviteit bemoeilijkt. De school is vooral op vlak van haar leerbegeleiding en evaluatiepraktijk in beweging en in mindere mate voor wat haar deskundigheidsbevordering betreft.

De SES-lestijden (sociaal-economisch statuut) worden geïntegreerd aangewend. Ze worden vooral ingezet om een bijkomende klasgroep te organiseren. De school heeft nog geen specifiek beleid ontwikkeld om via de SES-lestijden het gelijkeonderwijskansenbeleid te optimaliseren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De planmatige en doelgerichte aanpak van de thema's, die meestal nauw aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kinderen.
- De schriftelijke themavoorbereiding met de basisvraag en de dominante themadoelen.
- De veelzijdige uitwerking van de thema's die een brede persoonlijkheidsontwikkeling beogen.
- Het verrijken van de speelwerkhoecken die de integratie van de thema's in het klasgebeuren bevorderen.
- Het bewaken van de ontwikkelingsaspecten en de evaluatie van de uitgewerkte thema's.
- De kansen die kinderen krijgen om de hen omringende wereld te verkennen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het aanbod van teamgerichte en individuele bijscholingsinitiatieven.
- De ontwikkelingsstimulerende begeleidingsstijl van de leraren en de aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling.
- De functioneel uitgebouwde zorgstructuur, de uitgetekende procedures en de coördinatie van de zorgwerking op schoolniveau.
- De aspecten van het handelingsgerichte werken bij zorgverbredende interventies door de zorgcoördinator.
- De uniforme manier om de ontwikkeling van de kinderen op te volgen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De schoolorganisatie die een warm leefklimaat nastreeft en het humanitaire management, dat resulteert in een veilige en geborgen leef- en leeromgeving voor de kinderen, het personeel en de ouders.
- De democratische leiderschapsstijl en de aandacht voor de participatieve besluitvorming.
- De professionaliseringsinterventies waaruit een duidelijke samenhang tussen onderwijskundige schoolprioriteiten en bijscholingsinitiatieven blijkt.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Concrete operationele activiteitsdoelen formuleren en de dagelijks weerkerende activiteiten doelgericht plannen en uitvoeren.
- Doelgerichte articulatiespellen en poppenkastspel intensifiëren, het schoolse formele leren afbouwen en te lange klassikale momenten vermijden.
- Het wereldoriënterende aanbod intentioneel richten op het leerplan, over de groepen heen beter graderen en de leerplandoelen intenser bewaken.
- Activiteiten 'techniek' frequenter organiseren en meer integreren in de uitwerking van de thema's om de nieuwe leerplandoelen meer intentioneel na te streven.
- De werkelijkheidsgerichtheid in de keuze van de thema's en in de uitwerking ervan verhogen.
- De inrichting van klaslokalen en van boekenhoeken optimaliseren en het boekenaanbod meer variëren.
- Kalenders en andere registratiemiddelen en hun visuele voorstelling afstemmen op het ontwikkelingsniveau van de kinderen.
- Het taalgebruik van leraren optimaliseren door het dialectische taalgebruik, de gesloten vraagstelling, het overmatige gebruik van verkleinwoorden en de zelfaanspreking te vermijden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het professionaliseringsbeleid optimaliseren door de gekozen prioriteiten doelgericht en trajectmatig uit te werken.
- Het formeel overleg intensifiëren om de gelijkgerichte pedagogisch-didactische aanpak te verhogen en het leren van en met elkaar te versterken.
- De observatie en opvolging van de ontwikkeling van de kinderen optimaliseren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een gelijkgerichte visie op verschillende aspecten van het school- en klasleven verder implementeren.
- Kritisch reflecteren over de pedagogisch-didactische aanpak met het hele team en de onderwijskwaliteit meer systematisch bewaken.
- Het onderwijskundige handelen van beginnende en ervaren leraren beter opvolgen.
- Het gelijke onderwijskansenbeleid optimaliseren via een doelgerichte aanwending van de SES-lestijden (sociaal-economisch-statuuut).
- De aanwezigheid van de leiding op V2 en V3 verhogen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het talige onderwijsaanbod richten op functionele taalbeheersing en expliciete woordenschatverwerving.
- Het talige aanbod aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en beter graderen over de groepen heen.
- De speelwerkhoeven taliger verrijken.
- De taalontwikkeling meer systematisch opvolgen en de begeleiding van de taalzwakke kinderen meer deskundig en planmatig aanpakken.

Wat betreft de regelgeving

- Nihil

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs**

omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
Nederlands

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 29-02-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Liesbet Criel de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	